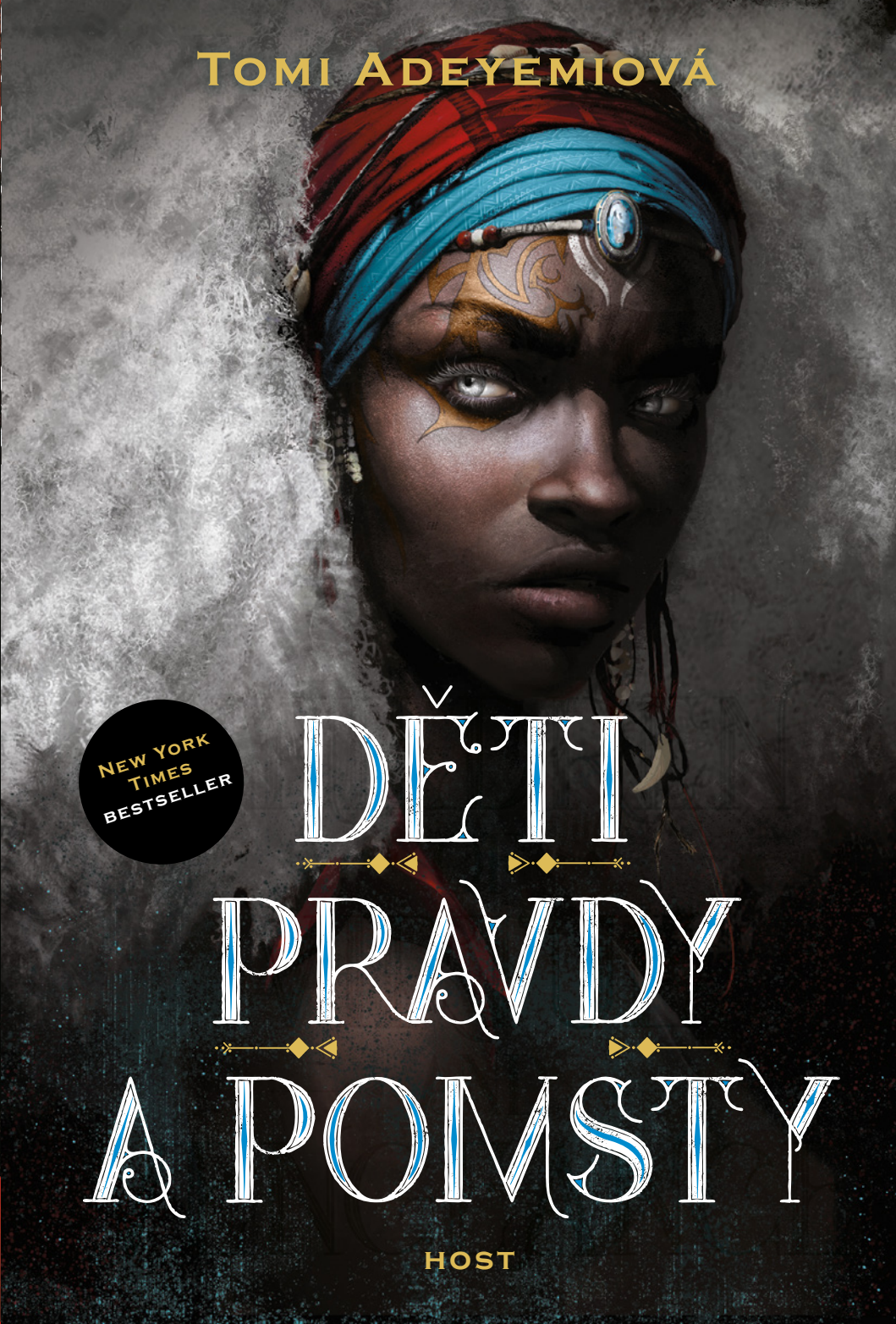

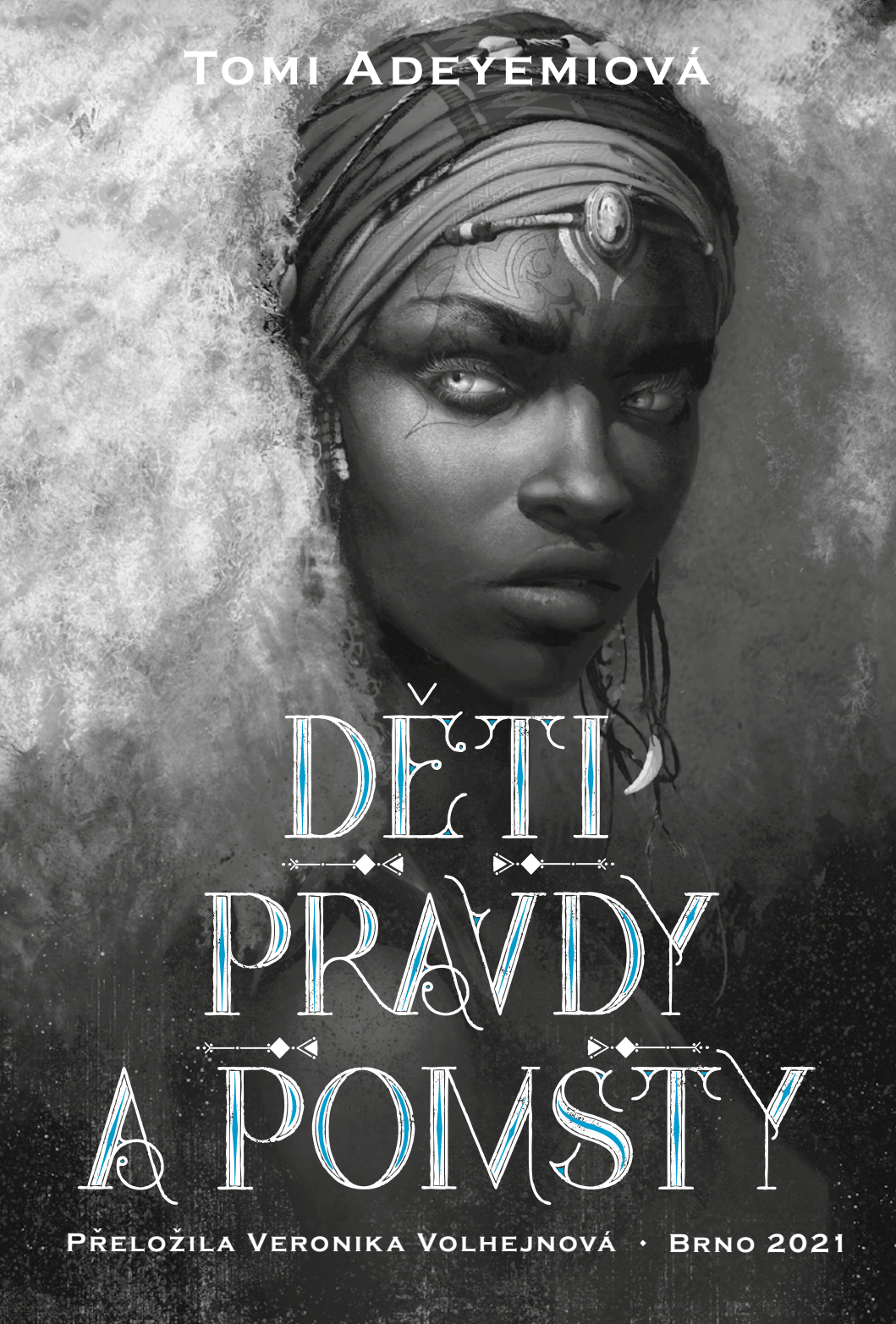

TOMI ADEYEMIOVÁ

NEW YORK
TIMES
BESTSELLER

DĚTI
PRAVDY
& POMSTY

HOST

TOMI ADEYEMIOVÁ

DĚTI
PRAVDY
A POMSTY

PŘELOŽILA VERONIKA VOLHEJNOVÁ • BRNO 2021

Children of Virtue and Vengeance

Copyright © 2019 by Tomi Adeyemi Books Inc.

Jacket illustration by Sarah Jones

Jacket design by Rich Deas, Mallory Grigg and Kathleen Breitenfeld

Map © Macmillan Publishers / Keith Thompson

Translation © Veronika Volhejnová, 2021

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2021

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-0624-8 (PDF)

ISBN 978-80-275-0625-5 (ePUB)

ISBN 978-80-275-0626-2 (MobiPocket)

Tobimu a Toni.

Mám vás ráda víc, než dokážu vyslovit.

KLAN IKÚ

MAŽIOVÉ ŽIVOTA A SMRTI

titul: ŽNEC

božstvo: OYA

KLAN ÈMÍ

MAŽIOVÉ MYSLI, DUCHA A SNŮ

titul: SNOVAČ

božstvo: ORÍ

KLAN OMI

MAŽIOVÉ VODY

titul: VZDOUVAČ

božstvo: YEMÒDŽA

KLAN INÁ

MAŽIOVÉ OHNĚ

titul: SPALOVAČ

božstvo: SÀNGÓ

KLAN AFÉFÉ

MAŽIOVÉ VZDUCHU

titul: VICHRNÍK

božstvo: AYAO

KLAN AIYE

MAŽIOVÉ ZEMĚ A ŽELEZA

titul: ZEMĚTEPEC + KOVÁŘ

božstvo: ÒGÚN

KLAN ÌMÓLÈ

MAŽIOVÉ TEMNOTY A SVĚTLA

titul: SVĚTLONOŠ

božstvo: OŠUMARE

KLAN ÌWÒSÀN

MAŽIOVÉ ZDRAVÍ A NEMOCI

titul: HOJIČ + JITŘIČ

božstvo: BABALÚAYÉ

KLAN ARÍRAN

MAŽIOVÉ ČASU

titul: VĚŠTEC

božstvo: ORÚNMILA

KLAN ÈRANKO

MAŽIOVÉ ZVÍŘAT

titul: KROTITEL

božstvo: OXOSI

KANO

MAKURDI

DUTSE

ZARIA

IBADAN

GUSAU

KRÁLOVSKÝ PALÁC

ILORIN

LAGOS

SOKOTO

TÁBOR
PSANCŮ

ŠĀNDOMBLÉ

KALABRAR

IBEDŽI

MINNA

WARRI

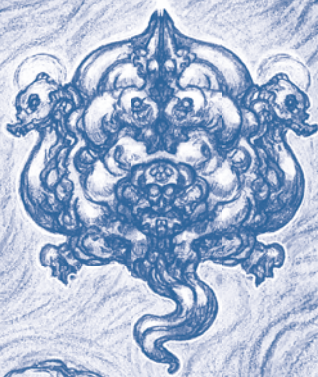
IKOYI

OR

POSVÁTNÝ CHRÁM

DŽIMETA

S

GOMBE

ORON

LOKODŽA

KADUNA

BENIN

ŠA

KAPITOLA JEDNA

ZÉLIE

Snažím se na něj nemyslet.

Ale když už myslím, slyším příboj.

Baba byl se mnou, když jsem ho slyšela poprvé.

Když jsem ho poprvé cítila.

Příboj mi zněl v uších jako ukolébavka, vábil nás z lesní cesty k moři. Mořský vánek mi čechral rozpuštěné kudrny. Řídnoucím listím pronikaly sluneční paprsky.

Nevěděla jsem, co najdeme. Jaké zvláštní kouzlo v sobě ta ukolébavka skrývá. Věděla jsem jen, že se k ní musíme dostat. Připadalo mi, že v tom příboji je chybějící kousek mé duše.

Když jsme ho konečně spatřili, moje malá ruka vyklouzla z Babovy. Ústa se mi úžasem sama otevřela. V té vodě byla magie.

První magie, kterou jsem cítila od chvíle, co ti muži zabili Mamu.

„*Zélie rora o*,“ zavolal Baba, když jsem zamířila k vodě. Špičky nohou mi zalila mořská pěna a já jsem uskočila. Jezera v Ibadanu byla vždycky hrozně studená. Ale tahle voda byla teplá jako vůně Maminy rýže. Teplá jako záře jejího úsměvu. Baba vstoupil do vody vedle mě a zvedl hlavu k nebi.

Jako kdyby ochutnával slunce.

Vtom mě vzal za ruku; propletl své ovázané prsty s mými a podíval se mi do očí. A já pochopila, že ačkoli Mama už není, máme pořád jeden druhého.

Přežijeme.

Ale teď...

Otevřu oči a pohlédnu na chladné šedé nebe, na vyjící oceán, který naráží na kamenité pobřeží Džimety. Nemůžu uváznout v minulosti.

Otce naživu udržet nedokážu.

Chystáme se uložit Babu k odpočinku a já mám přitom pořád před očima rituál, kvůli němuž přišel o život. Srdce se mi svírá při vzpomínce na bolest, kterou zakusil, na oběti, které přinesl, abych mohla navrátit magii.

„Dobré to bude.“ Můj starší bratr Tzain stojí vedle mě a nabízí mi ruku. Stín vousů na temně hnědé kůži skoro maskuje, jak zatíná zuby.

Přitiskne dlaň k mojí. Jemné mrholení se změní v liják. V proudech vody prochládáme až do morku kostí. Vypadá to, jako kdyby dokonce i bohové museli truchlit.

Je mi to moc líto, oslovím v duchu Babovu duši a přeju si, abych mu to mohla říct do očí. Zatáhneme za lano, kterým je jeho rakev připoutána ke skalnatému pobřeží Džimety. Jak jsem si vůbec mohla myslet, že když jsem pohřbila jednoho rodiče, budu na to podruhé už lépe připravená? Celá se chvěju vším, co jsem nestačila říct. V krku mě pálí; dere se z něj křik, ale já ho násilím měním v němé slzy. Snažím se všechno udržet v sobě. Sáhnu po nádobě se zbytkem pohřebního oleje.

„Dávej pozor,“ varuje mě Tzain. Ruce se mi třesou, takže kapky oleje šplíchají přes okraj. Byly potřeba tři týdny dohadování a výměnných obchodů, než jsme sehnali dost oleje na Babovu rakev. Proto mi teď ta rozvlněná tekutina připadá drahocennější než zlato. Posledními zbytky poliju pohřební pochodeň, ostrý pach oleje mě

zaštípe v nose. Tzain křísne a po tváři mu stékají slzy. Není času nazbyt. V duchu si skládám slova *ibùkúnu* — zvláštního požehnání, které musí Žnec pronést nad mrtvým.

„Od bohů pochází dar života,“ zašeptám jorubsky. *„Bohům se tento dar zase navrací.“* Ta slova mi pořád znějí podivně. Jedenáct let v sobě žádný Žnec neměl magii, aby mohl *ibùkún* pronést, změnilo se to až před několika týdny. *„Béèni ààyé tàbí ikú kò le yà wá. Béèni ayé tàbí òrun kò le sin wá nítorí èyin lè ngbé inú ù mi. Èyin la ó máa rí —“*

Pod kůží se mi probere magie a mně selže hlas. Kolem rukou mi září fialové světlo ašê, božská moc, z níž čerpají naše posvátné dary. Necítila jsem její žár od chvíle, kdy onen rituál vrátil do Oriši magii. Od chvíle, kdy se Babova duše drala mými žilami.

Magie vybublá k povrchu a já se zapotácím. Nohy mě nenesou. Magie mě vleče do minulosti, stahuje mě pod hladinu, ať s ní bojuju sebevíc —

„Ne!“ Výkřik se odrazí od stěn rituální síně. Mé tělo prudce dopadne na kamennou podlahu. Ozve se žuchnutí a Baba se jako prkno svezde vedle mě.

Vrhnu se k němu, abych ho chránila, ale otevřené oči už nic nevidí. Z hrudi mu trčí hrot šípu.

Rozervanou košilí prosakuje krev —

„Zél, pozor!“

Tzain se vrhne po pochodni, která mi vyklouzla z ruky. Je rychlý, ale ne dost. Pochodeň se ponoří do rozbouřeného příboje a plamen zhasne.

Tzain se ji pokusí znova zapálit, ale dřevo nechce chytit. Odhodí neužitečný předmět do písku. Provinile se příkrčím.

„Co teď budeme dělat?“

Skloním hlavu a přejí si, abych znala odpověď. V království vládne strašný chaos a sehnat další olej může trvat celé týdny. Jídla je málo, všude zuří nepokoje a je obtížné opatřit i obyčejný pytel rýže.

Pocit viny mě sevře jako rakev, zamkne mě v hrobce vlastních chyb. Možná je to znamení, že si nezasloužím Babu pohřbít.

Zemřel přece mou vinou.

„Promiň,“ povzdechne Tzain a stiskne si kořen nosu.

„Neomlouvej se.“ Svírá se mi hrdlo. „Je to všechno moje chyba.“

„Zél —“

„Kdybych se toho svitku nikdy nedotkla... kdybych se nikdy nedozvěděla o rituálu —“

„To si nevyčítej,“ namítl Tzain. „Baba se obětoval, abys mohla magii vrátit.“

Schoulím se. *To je právě ten problém.* Chtěla jsem magii proto, aby se Babovi nic nestalo. Namísto toho jsem ho předčasně poslala do hrobu. K čemu mi ta síla je, když nedokážu ochránit lidi, které mám ráda?

K čemu je magie, když nemůžu přivést Babu zpátky k životu?

„Jestli si to nepřestaneš vyčítat teď, tak toho nenecháš nikdy, a já *potřebuju*, abys toho nechala.“ Tzain mě popadne za obě ramena a v jeho tváři vidím otcovy hnědé oči; oči, které odpouštějí, přestože by neměly. „Už jsme zůstali jen ty a já. Nic víc nám nezbylo.“

Vydechnu a otřu si slzy. Tzain mě obejmě. Je sice úplně promáčený, ale i tak jeho náruč hřeje. Chlácholivě mi jezdí prsty po páteři nahoru a dolů, jak to dělával Baba.

Podívám se po rakvi, jež se vznáší na hladině oceánu a čeká na oheň, který nepřijde. „Když ho nemůžeme spálit —“

„Počkejte!“ zavolá za našimi zády Amari. Utíká po železné rampě dolů z paluby válečné lodi, která byla od rituálu našim domovem. Promáčená bílá košile se jí lepí na dubově hnědou kůži a vůbec se nepodobá těm ozdobným gele a slavnostním rouchům, jaká nosila, když byla orišskou princeznou. Vběhne k nám do příboje.

„Tumáš,“ podá Tzainovi zrezavělou pochodeň z kapitánské kajuty a nový džbán oleje z vlastních skromných zásob.

„A co loď?“ zamračí se Tzain.

„To přežijeme.“ Amari mi podá pochodeň. Zase si všimnu, jak jí déšť lepí na tvář pruh bílých vlasů. Dřív ho neměla; je to znamení, že jí teď koluje v žilách magie. Drsná připomínka stovek šlechticů po celé Oriše, kteří teď mají stejné pruhy a stejnou magii jako ona.

Odvrátím se, aby neviděla mou bolest. Žaludek se mi sevře při pohledu na tu trvalou upomínku na rituál, jenž dal Amari její dar, a na chlapce, který mi zlomil srdce.

„Připravená?“ zeptá se Tzain. Kývnu, přestože to není pravda. Bratr křísne a já skloním pochodeň k lanu. To se okamžitě rozhoří.

Připravím se na nejhorší. Oheň běží po olejem prosáklém provaze k Babově rakvi. Rakev vzplane a já se chytím za srdce. Červené a oranžové plameny jasně šlehají proti šedému obzoru.

„*Títí di òdí kejì.*“ Tzain se skloněnou hlavou zašeptá posvátná slova. Zatnu zuby a udělám totéž.

Títí di òdí kejì.

Sbohem na druhé straně.

Když vyslovím to rozloučení nahlas, okamžitě se v duchu vrátím do chvíle Mamina pohřbu. Vidím, jak její tělo vzplálo. Modlitba doznívá a já myslím na všechny, kdo s ní teď odpočívají v *aláfíi*. Na všechny, kteří zemřeli, abychom mohli přivést magii zpátky.

Na Lekana, sêntara, který se obětoval, aby probudil můj dar. Na své přátele Zulejku a Salima, zavražděné, když monarchie přepadla naši slavnost.

Na Mamu Agbu, Věstkyni, která celý život dohlížela na mě a na ostatní posly v Ilorinu.

Na Inana, prince, o němž jsem si myslela, že ho miluju.

Títí di òdí kejì, říkám mlčky jejich duchům. Je to připomínka, že musím jít dál.

Náš boj ještě neskončil.

Naopak, právě začíná.

KAPITOLA DVA

AMARI

Otec říkával, že Oriša na nikoho nečeká.

Na žádného člověka.

Na žádného krále.

Těmi slovy ospravedlňoval všechno, co udělal. Byla to omluva pro cokoli.

Přede mnou hoří plameny na Babově rakvi a u pasu mě tíží meč, který jsem bodla do hrudi vlastnímu otci. Saranovo tělo z chrámu nevynesli.

I kdybych ho chtěla pochovat, nemůžu.

„Měli bychom jít,“ řekne Tzain. „Brzo dorazí zpráva od tvé matky.“

Zamíříme k válečnému korábu, který jsme uloupili, abychom se dostali na posvátnou půdu. Držím se pár kroků za ním a za Zélií. Loď byla naším domovem od chvíle, co jsme před několika týdny vrátili do Oriši magii, ale sněžné leopanairy vytepané na jejích stěnách mě stále ještě znervózňují. Kdykoli mímám otcův starý erb, nevím, jestli mám plakat, nebo křičet. Nevím, jestli vůbec smím něco cítit.

„Všichni na palubu!“

Zvednu hlavu. Kapitán malé žoldnéřské lodi ječivě pobízí rodiny stojící ve frontě v přístavu. Při nástupu na palubu od nich vybírá zlaté mince. Ti lidé namačkaní pod zarezlou palubou prchájí od

hronic Oriši a chtějí hledat klid u cizích břehů. Každá vpadlá tvář mi vbodne do srdce další jehlu výčitky. Zatímco já se tady léčím a lížu si rány, celé království dosud trpí jizvami, které na něm zanechal otec.

Už nemám čas se skrývat. Musím zaujmout své místo na orišském trůnu. Já jediná můžu přinést zemi mír. Stát se královnou, jež napraví všechno, co otec zničil.

To přesvědčení mě trochu zahřeje u srdce. Zamířím za ostatními do promrzlé kapitánské kajuty. Je to jedna z mála místností, kde není žádný mažacit, ta zvláštní ruda, s níž monarchie pálila mažie a neutralizovala jejich síly. Všechny vymoženosti, které dřív v kajutě byly, jsou pryč. Prodali jsme je, abychom přežili.

Tzain sedí na holé posteli a vyškrabuje z plecháčku poslední zrníčka rýže. Zélie odpočívá na kovové podlaze, napůl zabořená do zlatého kožichu své leonairy. Mohutný jízdník leží Zélii na klíně, zvedá hlavu a olizuje slzy stékající jí ze stříbrných očí. Uhnu pohledem a sáhnu po vlastním skromném přidělu rýže.

„Tumáš,“ podám miskou Tzainovi.

„Určitě?“

„Jsem tak nervózní, že nemůžu jíst,“ odpovím. „Nejspíš bych to stejně všechno vyvracela.“

Matce do Lagosu jsem poslala zprávu teprve před půl měsícem, ale připadá mi, že na její odpověď čekám už celou věčnost. S její podporou můžu nastoupit na orišský trůn. Můžu konečně napravit otcovy křivdy. Společně můžeme vytvořit zemi, kde mažiové nemusejí žít ve strachu. Můžeme sjednotit království a odstranit propasti, které po staletí Orišu rozdělovaly.

„Neboj.“ Tzain mi stiskne rameno. „Ať odpoví cokoli, nějak to zvládneme.“

Pak přistoupí k Zélii, aby se podíval, jak jí je, a mně se sevře hrud. Nenávidím sama sebe, protože něco ve mně nenávidí to, co oni ještě mají. Uplynuly pouhé tři týdny od chvíle, co otcova čepel

roztála bratrovi břicho, a já už začínám zapomínat Inanův chraplavý hlas. Kdykoli se to stane, musím zatnout zuby, abych na sobě nedala znát bolest. Možná že až se s matkou znovu shledáme, začne se ta rozšklebená rána v mém srdci hojit.

„Někdo jde.“ Zélie ukáže na siluetu, která se blíží tmavými chodbami lodi. Ztuhnu. Zašlé dveře zaskřípou a objeví se náš posel. Roën setřese déšť z černých vlasů; hedvábné prameny se mu ve vlnách lepí na hranatou bradu. Kůži má světlou jako písek v poušti a oči ve tvaru slzy, a tak v místnosti plné Orišanů vždycky vypadá trochu nepatřičně.

„Nailo?“

Leonaire nastraží uši. Roën si klekne a vytáhne z vaku balík. Rozváže ho a vysype se hromádka lesklých ryb. Naila ho nadšením div nesrazí k zemi. Překvapí mě, že se Zélie pousměje.

„Děkuju,“ zašeptá.

Roën jen kývne a podívá se jí do očí. Musím si významně odkašlat, než konečně vstane a obrátí se ke mně.

„Tak povídej,“ povzdechnu. „Co říkala?“

Roën si štouchne jazykem zevnitř do tváře a sklopí oči. „Došlo k útoku. Z hlavního města ani do něj se nedostanou žádné zprávy.“

„K útoku?“ Při představě matky uvězněné v paláci se mi ruce samy sevrou. „Jak to?“ Vstanu. „Kdy? Proč?“

„Říkají si *Iyika*,“ vysvětluje Roën. „*Revoluce*. Když se mažiům vrátily jejich schopnosti, zaútočili na Lagos. Prý se dostali až do paláce.“

Opřu se o zed' a sjedu po ní na podlahu. Roënovy rty se dál pohybují, ale já slova nevnímám. Neslyším vůbec nic.

„Královna,“ s námahou ze sebe vypravím. „Oni ji... Chceš říct, že je...“

„Od té doby o ní nikdo neslyšel.“ Roën odvrátí oči. „Ty se schováš tady, a tak jsou všichni přesvědčení, že královská rodina vymřela.“

Tzain vstane, ale já ho zarazím zvednutou rukou. Kdyby vedle mě třeba jen dýchl, složím se. Zbude ze mě míň než ta prázdná slupka, již jsem teď. Všechny plány, které jsem měla, všechny naděje, které jsem si dělala — během pár vteřin je to pryč. Jestli je matka mrtvá...

Nebesa.

Pak jsem opravdu úplně sama.

„A o co té *Iyice* jde?“ zeptá se Tzain.

„Těžko říct,“ odpoví Roën. „Je jich málo, ale jsou hodně nebezpeční. Pobíjejí šlechtu po celé Oriše.“

„Jdou po královské krvi?“ Zélie zachmuří čelo a naše oči se potkají. Od chvíle, co se rituál tak zvrtl, jsme spolu skoro nemluvily. Je příjemné vědět, že jí na mně ještě záleží.

„Vypadá to tak.“ Roën pokrčí rameny. „Ale kvůli *Iyice* honí vojsko mažie jako psy. Likvidují celé vesnice. Nový admirál jim v podstatě vyhlásil válku.“

Zavřu oči a prohrábnu si rukama čerstvě zvlněné vlasy. Když byla Oriša ve válce naposledy, Spalovači skoro vyhladili královskou rodinu. O řadu let později se otec pomstil Nájezdem. Jestli znovu vypukne válka, nikdo nebude v bezpečí. Království samo sebe rozerve na kusy.

Oriša na nikoho nečeká, Amari.

V hlavě se mi ozve přízrak otcova hlasu. Probodla jsem ho mečem, abych osvobodila Orišu od jeho tyranie, ale teď v království zavládl zmatek. Není čas truchlit. Není čas otírat si slzy. Přísahala jsem, že budu lepší královna.

A jestli tu matka už není, musím ten slib splnit sama.

„Oslovím národ,“ rozhodnu. „Převezmu vládu nad královstvím. Vráťím do země stabilitu a válku ukončím.“ Znovu se zvednu. Mé plány jsou teď důležitější než můj žal. „Roëne, já vím, že jsem ti hodně dlužná, ale jestli tě můžu požádat o pomoc ještě na chvíli —“

„Doufám, že to má být vtip.“ Z žoldnéřova tónu se vytratí veškerý soucit. „Uvědomuješ si, že když se nemůžeme spojit s tvou matkou, znamená to, že jsi mi pořád ještě dlužná mou vlastní váhu ve zlatě?“

„Dala jsem ti tuhle loď!“ křiknu.

„Loď, na které ještě dřepíš?“ Roën povytáhne obočí. „Loď, kterou jsme uloupili já a moji lidé? Mám tu rodiny, které čekají, až budou moct uniknout přes moře. Tahle loď není splátka. To je dluh navíc!“

„Až se ujmu trůnu, získám přístup ke královským pokladům,“ přemlouvám ho. „Pomoz mi toho dosáhnout a já ti zaplatím dvojnásobek toho, co ti dlužím. Ještě pár dní a zlato je tvoje!“

„Máte jednu noc.“ Roën si znovu natáhne přes hlavu kapuci přšipláště. „Zítra loď vyplouvá. Když odtud nebudete pryč, skončíte v oceánu. Jízdné si nemůžete dovolit.“

Zastoupím mu cestu, ale on přesto vyrazí ze dveří. Roënovy kroky doznívají v šumění deště, a ačkoli se ze všech sil snažím ovládnout, žal ve mně hrozí výbuchem.

„Nepotřebujeme ho.“ Tzain se postaví vedle mě. „Můžeš získat trůn i sama.“

„Nemám ani vindru. Jak mi kdo uvěří, že mám právoplatný nárok?“

Tzain se zarazí a trochu zapotácí, protože se mezi námi protáhne Naila. Vlhkým nosem očichává plechovou podlahu, jestli tam nezbyl ještě kousek rybího masa. Myslím na jídlo, které jí Roën daroval, a podívám se po Zélii. Ta ale zavrtí hlavou.

„Už to odmítl.“

„Protože jsem ho požádala já!“ Málem se k ní rozběhnu. „Tys ho přesvědčila, aby vyrazil s celým oddílem na bájný ostrov uprostřed moře. Můžeš ho také přesvědčit, aby nám pomohl s tím tažením.“

„Už takhle mu dlužíme zlato,“ řekne. „Můžeme být rádi, že se z Džimety vůbec dostaneme s hlavou na krku!“

„Ale jakou máme šanci bez jeho pomoci?“ namítnu. „Pokud Lagos padl hned po návratu magie, znamená to, že Oriša už je skoro měsíc bez vládce. Jestli se nechopím moci teď, už se na trůn nedostanu vůbec.“

Zélie si zamne zátylek a přejede prsty přes nové zlaté znaky na kůži. Ty dávné symboly se tam objevily po rituálu, každá křivka a jemná tečka se třpytí jako vytetovaná droboučkou jehlou. Jsou krásné, ale Zélie je zakrývá stejně jako své jizvy. Stydí se za ně.

Jako by ji bolel pouhý pohled na jedno i druhé.

„Zélie, prosím.“ Kleknu si před ní. „Musíme to zkusit. Vojsko pronásleduje mažie —“

„Nikdo po mně nemůže chtít, abych věčně nesla břemeno svých lidí.“

Její chlad mě zaskočí, ale ještě se nevzdám. „Tak to udělej pro Babu. Proto, že kvůli tomu obětoval život.“

Zélie se nešťastně přikrčí, zavře oči a zhluboka se nadechne. Vstane a mně se z hrudi zvedne těžké závaží.

„Nic neslibuju.“

„Alespoň to zkus.“ Položím ruku na její. „Už jsme obětovali příliš, než abychom teď mohli prohrát.“